

се рѣшава да се отдалечи по-далечъ: кани стареца съ себе си и като той се отказалъ, прощава се съ него и се заселява въ една гробна пещера. Единъ отъ приятелитѣ му донасалъ понѣкогашъ храна. Наконецъ, св. Антоний се отдалечава съвсѣмъ отъ заселениетѣ мѣста, преминува рѣка Нилъ и се заселява въ развалините на една военна крѣпост. Той си донесълъ хлѣбъ за шестъ мѣсеки, а послѣ го приемалъ отъ приятелитѣ си само на два пѫти въ година прѣзъ отверстието на стрѣхата.

Не може да се опише, колко искушения и борби истъриѣлъ тойзи велики подвижникъ. Той страдалъ и отъ гладъ, и жажда, и отъ студъ и горѣщина. Нѣ най-тѣжкото искушение на пустинника, по думата на самия Антоний, е било въ сърдцето: мѣжа за мѣрътъ, и вѣлнение на мислитѣ. Къмъ това всичко се присъединила измами и ужаси отъ демонитѣ. Понѣкогашъ святій подвижникъ изнемощѣвалъ и билъ готовъ да падне въ униние. Тогава или самъ Богъ му се являвалъ, или испращалъ своя ангелъ да го ободри „Гдѣ си билъ благий Иисусе? Защо въ начало не си дошелъ ти да прекратишъ моитѣ страдания?“ викалъ Антоний, кога Господъ, подиръ едно тѣжко искушение, му се явилъ. «Азъ съмъ билъ тукъ, му казаль Господъ и чакахъ, докога не видя твоя подвигъ». Единъ пѫть въ страшната борба съ помищленията, Антоний извикаль: «Господи, азъ искамъ да се спаса, а мислитѣ мой не ми даватъ.» Изведнажъ той види: че нѣкой приличенъ на него сѣди и работи; подиръ станалъ и захваналъ да се моли, подиръ пакъ сѣдналъ на работа. «Работи така и щешь се спасешъ,» казаль му ангелъ Господенъ.

Когато двадесетъ години живѣлъ вече Антоний въ своитѣ развалини, нѣкои отъ приятелитѣ му, като узнали за неговото мѣсто-пребиване, дошли да се заселятъ около него. Дѣлго врѣме тий чукали на вратата му и го молили да излѣзе при тѣхъ отъ своето доброволно заключване; и на конецъ рѣшили се вече да строшатъ вратитѣ, тогава Антоний имъ отговорилъ и излѣзълъ. Тѣ се учудили кога не намѣрили никакво особено промѣнение на неговата наружностъ, ако и да се подвъргалъ на най-голѣми лишения. Небесний міръ царувалъ въ неговата душа и се отражавалъ на лицето му. Спокойний, въздържний, къмъ всички еднакво привѣтливъ старецъ скоро станалъ отецъ и началникъ на мнозина. Пустинята се съживила, въ горитѣ, около врѣсть се явили мънастири иночески. Множеството человѣци пѣло, чело, постило молило се, трудило се, служило на бѣднитѣ. Святій Антоний не давалъ на ученицитѣ си